

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи
з дисципліни: «Потенціал і розвиток підприємства»
для студентів денної форми навчання
спеціальності 6.030504 - «Економіка підприємства»

Затверджено методичною
радою університету,
протокол № від р.

Харків 2017

Укладачі: В.В. Блага

Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів; набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства як збалансованого інтегрованого утворення.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологія і методика формування, оцінювання та розвитку потенціалу підприємства.

Самостійна робота студентів поза університетом складається з вивчення окремих питань дисципліни під час підготовки до практичних занять та опрацювання лекційного матеріалу за переліком рекомендованої літератури під час підготовки до модульних контрольних робіт.

Самостійне завдання 1

Тема: Характеристика системи факторів, що обмежують рівень потенціалу

Питання для самоконтролю:

1. Чому доречно потенціал підприємства розглядати як відкриту економічну систему?
2. Що означає властивість цілісності системи стосовно потенціалу підприємства?
3. Як діє закон синергії в процесі реалізації потенціалу підприємства?
4. Поясніть на прикладі прояв властивості альтернативності елементів потенціалу підприємства в процесі його формування.
5. Охарактеризуйте механізм застосування системного підходу в процесі формування потенціалу підприємства.
6. Чому за сучасних умов зростає значення вивчення маркетингового, інноваційного і організаційного складників у формуванні та розвитку потенціалу підприємств?
7. Охарактеризуйте вплив суспільно-політичних факторів на формування потенціалу відкритого акціонерного товариства в енергетичній галузі?
8. Охарактеризуйте вплив умов конкуренції на ринку обладнання на формування потенціалу невеликого приватного підприємства з виробництва пакувальних матеріалів?
9. Якою може бути реакція керівництва підприємства на впровадження нових технологічних розробок з боку конкурентів з метою захисту існуючої конкурентної позиції?
10. Назвіть основні передумови формування та розвитку потенціалу підприємства. Поясніть ієрархію їхнього визначення.

Самостійне завдання 2

Тема: Принципи формування та реформування потенціалу

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте потенціал підприємства як економічну категорію. Які його характерні риси?
2. Чи можна трактувати потенціал підприємства виключно як систему ресурсів, що має забезпечити досягнення певних цілей? Чому?
3. В чому полягає сутність результатної концепції потенціалу підприємства?
4. За якими ознаками можна класифікувати видові прояви потенціалу підприємства?
5. Чому ринковий потенціал прийнято вважати зовнішнім?
6. Які снують підходи до визначення складу ресурсного потенціалу?
7. Назвіть основні модулі системи управління. Які основні їхні завдання стосовно формуванню потенціалу підприємства?
8. Які складові діяльності персоналу підприємства задіяні у створенні його потенціалу?
9. За яким принципом в межах функціональної структуризації потенціалу виділяють об'єктивну та суб'єктивну його складові?
10. Чому доцільно окремо розглядати виробничий потенціал і потенціал відтворення; інноваційний та науково-технічний?

Самостійне завдання 3

Тема: Державне регулювання оціночної діяльності України.

Питання для самоконтролю:

1. В чому полягає суть процесу оцінки потенціалу підприємства? Як ф системи вимірювання зазвичай для цього застосовують?
2. Чому вартісна оцінка підприємства об'єктивно характеризує рівень розвитку його потенціалу?
3. З яких етапів складається процес оцінки вартості об'єкта власності? Чи регламентується цей процес нормативно-правовими актами? Чому?
4. Як можуть вплинути результати оцінки вартості підприємства на прийняття рішень щодо підвищення ефективності поточного управління?

5. Що таке вартість? Чому вона має велику кількість модифікацій?
6. Що таке споживча вартість? Чи може вона дорівнювати ринковій?
7. Які види вартості можна вважати вартістю в користуванні? Чому?
8. Чим відрізняється вартість відтворення та вартість заміщення?
9. Як впливають принципи внеску та граничної продуктивності на визначення вартості об'єкта?
10. Чому надлишковий прибуток стимулює руйнівну конкуренцію та зменшує вартість об'єкту оцінки, що діє на такому ринку?

Самостійне завдання 4

Тема: Витратний підхід до оцінки вартості будівель і споруд.

Питання для самоконтролю:

1. Сутність інформації та її роль в інформаційному забезпеченні підприємства?
2. Які основні вимоги ставляться до інформації?
3. Джерела інформації та особливості їх формування й використання за умов автоматизованої обробки даних.
4. У чому полягає різниця між внутрішніми й зовнішніми джерелами аналітичної інформації?
5. Що таке інформаційне забезпечення?
6. Що таке позамашинна інформаційна база?
7. Що таке машинна інформаційна база?
8. Що таке АБД та яка їх сфера використання?
9. Що таке АРМ і як його використовують?
10. Які існують сучасні технології управління?

Самостійне завдання 5

Тема: Класифікація видів зносу машин та обладнання.

Питання для самоконтролю:

1. З якою метою використовують поняття «інвентарний об'єкт»?
2. Що є об'єктом оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємств?
3. Чим зумовлена необхідність проведення оцінки машин та обладнання?
4. Які особливості відрізняють об'єкти вартості машин і обладнання від інших елементів майнового потенціалу підприємства?
5. У чому полягають основні цілі оцінки вартості машин та обладнання?
6. У чому полягає суть класифікації та ідентифікації машин та обладнання?
7. За яким принципом відбувається групування об'єктів оцінки?
8. Від чого залежить якість ідентифікації і технічної експертизи машин та обладнання та чим це пояснюється?
9. Охарактеризуйте застосування витратного підходу до визначення вартості машин та обладнання?
10. Охарактеризуйте особливості порівняльного та доходного підходів.

Самостійне завдання 6

Тема: Питання захисту інтелектуальної власності в Україні.

Питання для самоконтролю:

1. Якому вченому належить найбільший внесок у розвиток теорії інновацій і чому?
2. Охарактеризуйте складові життєвого циклу продукції.
3. Що являє собою система інноваційного управління підприємством у загальному розумінні?
4. У чому полягають основні причини кризи інвестування?
5. З яких етапів складається формування державної інвестиційної політики?
6. У чому полягає ускладнення інвестування масштабних технологічних змін і чому?
7. Охарактеризуйте основні та необхідні умови виходу з економічної кризи..

8. Дайте визначення категорії «інноваційний потенціал» та його складовим.

9. Який існує взаємозв'язок між інноваційним потенціалом та стратегією підприємства?

10. У чому полягає необхідність інноваційного відтворення потенціалу підприємства?

Практичне заняття 7

Тема: Вплив трудового потенціалу на інвестиційну привабливість фірми.

Питання для самоконтролю:

1. Яке місце займає трудовий потенціал в ієрархічній побудові сукупного потенціалу підприємства? Чому?
2. Охарактеризуйте основні складові трудового потенціалу підприємства.
3. Які показники характеризують трудовий потенціал?
4. Чи можливо трудовий потенціал розглядати як елемент нематеріальних активів підприємства? Чому?
5. Які проблеми виникають в процесі вартісної оцінки трудового потенціалу? Чому?
6. В чому полягає сутність витратної концепції до оцінки вартості трудового потенціалу підприємства?
7. Чи є вартість гудволу еквівалентом вартості трудового потенціалу підприємства? Чому?
8. Охарактеризуйте зміст методів експертної оцінки вартості трудового потенціалу підприємства.
9. Що характеризує ефективність використання трудового потенціалу?
10. Які існують системи критеріальних показників оцінки ефективності роботи персоналу?

Практичне заняття 8

Тема: Мультиплікатори оцінки вартості бізнесу.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте сутність витратного підходу до оцінки вартості бізнесу.
2. Що являє собою алгоритм визначення вартості бізнесу відповідно до простого балансового методу?
3. Які є основних груп факторів, що визначають мету в управлінні?
4. Розкрийте основну мету методу регулювання балансу.
5. Які розрізняють види ліквідаційної вартості? Дайте їхню обґрунтовану характеристику.
6. Охарактеризуйте сутність результатного підходу. Які його особливості?
7. Якими методами безпосередньо визначається коефіцієнт капіталізації?
8. Яка характерна риса методу дисконтування грошового потоку?
9. Які складові необхідні для розрахунку економічного прибутку і яке він має значення?
10. Які методи входять до складу порівняльного підходу? Дайте їхню коротку характеристику.

ПЕРЕЛІК ТЕМ РЕФЕРАТІВ

1. Потенціал підприємства як об'єкт управління.
2. Особливості аналізу потенціалу підприємства..
3. Оптимізація структури потенціалу підприємства.
4. Конкурентоздатність потенціалу підприємства і її рівнів.
5. Методи оцінки конкурентоздатності потенціалу підприємства.
6. Поняття і структура інтелектуального капіталу.
7. Методи оцінки трудового потенціалу підприємства.
8. Управління потенціалом підприємства по вартісним критеріям.
9. Підходи до створенню стратегічного потенціалу успіху.
10. Збалансоване управління потенціалом успіху.
11. Реструктуризація в широкому і вузькому змісті.
12. Роль злиттів і дроблення підприємства для його росту.

13. Управління соціальним розвитком підприємства.
14. Кризові процеси на підприємстві.
15. Визначення ефективності злиття компаній, дроблення компанії.
16. Характеристика анти кризового керування.
17. Механізми й інструменти протидії кризам.
18. Формування нематеріальних активів підприємства.
19. Нематеріальні активи підприємства і мета їхньої оцінки.
20. Етапи та методи вартісної оцінки нематеріальних активів.
21. Поняття збалансованого темпу зростання.
22. Методи (показники) оцінки вартості компанії.
23. Реструктуризація як інструмент управління зростанням компанії.
24. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства.
25. Система антикризового управління потенціалом підприємства.
26. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства.
27. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.
2. Хомяков В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В.І. Хомяков, В.М. Белінська, О.В. Федоренко. — К.: Кондор, 2012. – 432 с.
3. Довбенко В. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник. — Львів: Видавництво львівської політехніки, 2011. – 232 с.
4. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц./ О.С. Федонін, І. М. Репіна, О.І. Олексюк. — К.: КНЕУ, 2005. – 352 с.

5. Сабадирьова А.Л. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / А.Л. Сабадирьова, О.М. Бабій, Т.В. Куклінова, Д.Є. Савеліс. – Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2013. – 343 с.

6. Микитюк П. П. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочиляс. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.

7. Антошкіна Л. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Антошкіна, О. Л. Горяча. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 450 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи

з дисципліни: «Потенціал і розвиток підприємства»

для студентів денної форми навчання

спеціальності 6.030504 - «Економіка підприємства»

Укладачі:

Блага Вікторія Вікторівна

Відповідальний за випуск:

І.А. Дмитрієв